

BIOGRAFIA

ROSARIO ALONSO (Lleó, 1947-València, 2008) **Treballadora Social, Professora i Investigadora**

Josep Pla deia que les persones poden dividir-se en amics, coneguts i saludats. La professora Rosario Alonso era una persona saludada, coneguda i amiga. La seua qualitat personal més destacada era, sens dubte, la seua gran generositat i la seua obra va ser el resultat de tres facetes no sempre fàcils de reconciliar però que ella va aconseguir combinar amb especial encert. Va ser una treballadora social professional, molt prompte preocupada per la formació i per realitzar un treball avaluable i eficaç. Es va convertir en una docent universitària de talent i finalment en una brillant investigadora.

Ja en els primers anys setanta va ser una treballadora social saludada per les famílies i les persones a qui atenia en l'Hospital Infantil "La Fe" de València. Va publicar llavors textos relatius als greus problemes amb què convivia i que coneixia de primeríssima mà: el suïcidi en adolescents, el pes dels factors socioeconòmics en el part prematur, o els aspectes ètics dels trasplantes d'òrgans en pediatria. Alguns d'estos escrits són:

ALONSO, R. (1974) "L'intent de suïcidi en els adolescents, aspectes psicosocials", en *IV Congrés Internacional de l'Associació Mediterrànea de Psiquiatria, València*.

ALONSO, R. (1976) "Els factors socioeconòmics en el part prematur", en *Revista Toko-Ginecología pràctica*, núm. 376, Madrid.

ALONSO, R. (1979) "Influència del medi ambient en el xiquet", en *Congrés de la Salut i cures d'infermeria*. València.

ALONSO, R. (1985) "Aspectes ètics dels trasplantes d'òrgans en pediatria", *Annals Espanyoles de Pediatria*, núm. 21-22: 142-153.

A mitjan anys 80, va iniciar el seu camí com a professora en la Universitat de València, coneguda pels estudiants i les estudiants de Treball social. Als estudiants els ensenyava que la millora de la pràctica del treball social requeria de l'ús de coneixements explícits i que dotar-se d'ells i manejar-se amb seguretat eren metes al seu abast per poc que treballaren amb disciplina i tenacitat. Es va dedicar amb intensitat als estudiants que la Universitat de València rebia d'altres països i als que se'n anaven a universitats europees. Va obtenir, gràcies a això, un coneixement viu i contrastat, i va arribar a tindre una percepció global i molt actualitzada de les necessitats formació i de docència per al millor Treball Social europeu. Quan va morir era Catedràtica d'Escola Universitària i havia realitzat estades d'investigació en les universitats alemanyes de Magúncia i Mainz.

Va publicar textos relacionats amb la seua docència i els seus interessos d'investigació, que giraven, sobretot, entorn de la Intervenció Social Comunitària i el Racisme. Com a doctora en psicologia social, es va interessar per la Influència Social Minoritària i el concepte de Representacions Socials, tot això dirigit a la intervenció social. El treball social comunitari li va permetre construir un pont cap a la gestió i el *management* en matèria de servicis socials. Insistia en la necessitat desenrotllar competències i avaluar resultats en els servicis socials, en peu d'igualtat amb el que succeïx en qualsevol altre camp. Va desenvolupar una seqüència metodològica d'enorme interès per a una aplicació eficaç tant en matèria d'intervenció com de prevenció. Alguns dels seus textos més representatius van ser:

ALONSO, R. (1996) "El racisme i la xenofòbia com a objecte d'intervenció social amb jòvens". En *Revista de Servicis Socials i Política Social*, núm. 37, Pp. 33-46.

ALONSO, R. (1996) "Gioventú e política giovanile *in* Spagna", en GUERRA, HAMBURGER i ROBERTSON (ed). *Educazione Comunitària 'in' Europa*, Bèrgam, edizioni júnior, Pp.122-135.

ALONSO, R. (1997) *Razismus und Fremdenfeindlichkeit 'in' Europa*. Neuwied: Krikftel: Berlín. Luchterhand Verl.

ALONSO, R. (1997) "Razzismo e xenofòbia nella società migratòria", en BOLOGNARI, V e KÜHNE, K (ed): *Povertà, migrazione, razzismo. Il-ltre lavoro sociale ed educatiu 'in' Europa*. ECCE-Eduizioni júnior, Bergamo-Italia.

ALONSO, R. (1999) *L'ancoratge social de les actituds racistes, la qüestió de la intervenció*. Tesi doctoral. Universitat de València. <http://www.cervantesvirtual.Com/FichaAutor.Html?Ref=4001> .

ALONSO, R. (2000) "Intervenció social contra el racisme. Cap a un model basat en la influència de les minories", *Revista de Treball Social*, 160: 135-168.

ALONSO, R. T'AL. (2000) "Anchoring of racism consciousness: means for intervention" en *Revue Internationale de Psychologie Sociale, International Review of Social Psychology (RIPS/IRSP)*, Vol. 15, núm. 3, Pp. 41-63.

ALONSO, R. T'AL. (2003) "Towards An integration of theories of dissociation and self-categorization: simultaneous múltiple categorizations *in* a minority influence situation" en *Revue Internationale de Psychologie Sociale, International Review of Social Psychology (RIPS/IRSP)*, Vol. 16, núm. 4, Pp. 87-123, Grenoble.

ALONSO, R. (2005) "La Ciutat educadora. La pràctica del Treball social comunitari.", en *Quaderns d'Educació Contínua*, núm.12, Pp. 75-82

Va ser una investigadora de prestigi, amiga dels seus amics espanyols i estrangers, els que coneixien la seua obra i requerien ben sovint la seua presència

en nombrosos actes universitaris en diversos països europeus. Va tractar temes diversos i actuals, conforme va ser ampliant els seus coneixements: en educació, joventut, en integració laboral, en mediació, en racisme i minories, etc. Va ser membre de l'Institut Interuniversitari de Desenvolupament Local, seu Universitat de València, on va impulsar la creació de l'àrea d'investigació en Cohesió Social. Algunes de les seues últimes publicacions, són:

ALONSO, R., FOMBUENA, J. I PEREZ COSSET, J. V. (2006) "Anàlisi comparativa de l'autopercepció de gènere entre tres països europeus: el projecte Equalang" en BOSCH E., FERRER V. i NAVARRO C. (Comp.) *Els feminismes com a ferramentes de canvi social (I): dones teixint xarxes històriques, desenrotllaments en l'espai públic i estudis de les dones*. Universitat dels Illes Balears. Servei de Publicacions.

ALONSO, R. JULVE, M. (2006) "Especialització per a l'empleabilitat eficient: anotacions per al postgrau en Treball Social" en *Portularia*, 6, 2:161-183.

ALONSO, R. FOMBUENA, J. (2007) "Problemes i oportunitats lligats al territori: els diagnòstics comunitaris en la formació de persones adultes" en *Quaderns d'Educació Contínua*, 16:15-20, València.

A partir de 2006, va estretir llaços amb el Centre Internacional de Gandia, on es va constituir la Unitat Acadèmica de Convivència i Mediació, que hui porta el seu nom. Amb passió i força, va desenvolupar relacions amb la ciutat de Gandia: investigacions, jornades i congressos, sempre amb extraordinària dedicació, amb un coneixement pròxim dels problemes i les oportunitats, sempre disponible per a atendre totes les peticions.

Este procés vital i acadèmic la va portar cap a un compromís intel·lectual honest i un compromís ferm amb la millora de la societat a través del coneixement i a través del reconeixement de les necessitats de l'altre. Sempre va cuidar a qui estava prop, foren amics, col·legues universitaris, companys, estudiants o usuaris amb dificultats socials. Va ser una treballadora impenitent, àvida de coneixements i de reptes, amb una generositat sense fi, amb coratge i optimisme per igual, amb una alegria que irradiava als seus amics, coneguts i saludats. Mai va acceptar etiquetes simples ni límits. Va ser una ferma defensora d'un Treball Social modern i eficaç. Gràcies a les seues aportacions, el Treball Social és sens dubte més ric i potent.